

den gennemskærer, vil jeg gjøre opmærksom paa, at netop dette Baneanlæg maatte mere end flere andre, der tilsyneladende ere af større Vigtighed, vil bidrage til at hæve denne Egn's Agerbrug og komme Arbejderforholdene i det Hele taget til Hjælp i denne Egn, men dog navnlig hæve Agerbruget. Her er tidligere ved forskellige Leiligheder fremhævet i denne Sal den Fare, som truer Landbruget ved Konkurrence udenfra, og jeg har selv med stor Interesse hørt Foredrag af det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Sngerslev) og det tidligere ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Ville), som begge have udtalt sig med stor Sagkundskab i denne Retning, og jeg er overbevist om, at de fleste her i Salen ere enige om, at man ikke med Tryghed kan lukke Vinene for, hvad der truer Landbruget ad denne Vej. Navnlig de Egne og Jorder, der fortrinnsvis have haft deres Hovedindtægt af Øvedyrkning, ere stærkest truede i denne Retning, men det er ogsaa disse Egne, der fortrinnsvis egne sig for Sukkerødyrkning. Nu er det vistnok bevisligt, at Sukkerødyrkingen er et af de virksomste Midler til at frembringe den højeste Grad af Kultur ved Landbruget, og dette gjælder ikke alene det større og største Landbrug, men det gjælder ligesaa meget det mindre og det ganske lille Landbrug. Det er derfor min Overbevisning, at, dersom Roesukkerindustrien kan blive gennemført — og det er min Overbevisning, at den vil udbræde sig mere og mere paa de Jorder, der egne sig til Sukkerødyrkning — vil det have en ganske overordentlig Betydning for Agerbruget, saa at det kommer til at staa frit og uafhængigt ligeoverfor de veylende Konjunkturer, og i det Hele taget staffe de mindre, navnlig de smaa Jordbrugere, som vi ogsaa ved andre Leiligheder her have haft vore Lanter henvendte paa, Udgang til at faae drevet deres Smaalodder langt mere rationelt og med langt større Udbytte end tidligere, ikke at tale om, at der kommer en ganske overordentlig stor og rigelig Velfæstiggelse for en Masse Arbeidere. Jeg skal derfor tillade mig at anbefale dette Lovforslag saavel til den høitagtede Ministers som til det høitagtede Things Velvillie, og jeg vilde meget ønske, at det allerede blev gennemført i denne Samling, men det ser jeg nok desværre, at der ingen rimelig Udigt er til; men foreløbig vil jeg bede det høitærede Thing om at se paa Sagen med Velvillie. Jeg kan forsikre, at det er et efter min Overbevisning sundt og godt Foretagende, som nok engang vil komme frem, om ikke iaar saa adaare.

Størup: Jeg skal kun tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger og da navnlig den, at de

tegnede Bidrag, som den sidste ærede Taler meget rigtig bemærkede, oprindelig vare bestemte til en Træbane, men Forholdene ere saaledes, at jeg tror, man tør sige, at der ikke er mindste Tvivl om, at de samme Bidrag ville blive tegnede til en Lokomotivbane. Ja, der er endog saa Sandsynlighed for, at de ville blive større, thi Enhver, der kjennder lidt til Forholdene derovre, vil meget let kunne se, at en Lokomotivbane er det eneste Rigtige. Dernæst vil jeg bemærke, at naar man her har beregnet Anlægskapitalen til omtrent 200,000 Kr. pr. Mil, er det heller ikke noget illusorisk. Det ligger i Forholdene, som ogsaa bemærket af den ærede foregaaende Taler, ikke alene, at hele det Terrain, hvor Banen skal bevæge sig, er aldeles fladt, men at Jorden er i den Grad solid, at hele Omkostningen ved Underlaget bliver betydelig mindre end mangt et andet Sted. At Banen vil forrente sig, tror jeg, man kan sige med Sikkerhed. Vi kunne jo Alle tage feil, men der er dog virkelig Sandsynlighed for, ikke alene, at Banen vil forrente sig, men at den vil forrente sig godt. Man har beregnet Indtægten til 400,000 Ctr. Røer til den lave Fragt af 8 Ø. pr. Ctr. Det giver alene 32,000 Kr. Man har beregnet Indtægten af Person- og Godstrafiken til $\frac{1}{3}$ af, hvad Lolland-Falsterbanen giver, og man har desforuden taget Hensyn til de statistiske Beretninger, man har fra andre Gods- og Lokalbaner, der ligge, ligesom denne vil komme til at ligge, nemlig $1\frac{1}{2}$ à 2 Mil fra en Kjøbstad, og saa kommer man til det Resultat, at Indtægten heraf vil kunne beregnes til 30,000 Kr. Vi havde altsaa en Indtægt af 62,000 Kr. Udgiften er beregnet saaledes, at man til Driften har beregnet 30,000 Kr. som snarere er for Meget end for Lidt. Jeg tror ikke, at det er den Sum, som anvendes ved Gribstøvbanen, dersom jeg ikke tager feil, er Udgiften der ganske betydelig mindre, og jeg indser ikke, hvorfor ikke denne Bane skulde kunne drives ligesaa billig som Banen ved Gribstøv. Dernæst er der beregnet Udgift til Administrationen, til Næstføv Kommune, Uddrag og Renter til Entreprenøren, Renter til Aktiekapitalen samt 5,000 Kr. til Reservefonden. Hele Udgiften bliver derefter 59,000 Kr. Altsaa bliver der et Overskud af 3,000 Kr. Jeg tror altsaa, at man maa indrømme, at den Beregning, der er gjort, nok vil holde Stik, og man maa ogsaa indrømme, at denne Jernbane ganske vist vil blive uhyre fordelagtig for denne Egn. Jeg veed ikke, om ærede Medlemmer have lagt Mærke til, at ved den Roesukkerfabrik, der allerede er paa Lolland, nemlig Høibygaard, ere Tilbudene fra Landmænd og Husmænd om Levering af Røer tiltagne saameget, at Fabrikken maa udføre for at kunne modtage de Tilbud, der Dette taler i og for sig langt stærker